

LAIHIA, Isokorpi, Kärmesneva, (Kotaneva, Pyyrintie)

röykkiöiden koekaivaus

S. Vanhatalo 1991

KAIVAUSKERTOMUS

Kohteen nimi: Laihia Isokorpi Kärmesneva
 Muinaisjäännöstyyppi: rökkiötä, osa epävarmoja
 Inventointinumerot: 104 A - D, 117 A - B, 131

Lääni: Vaasan lääni
 Kunta: Laihia
 Kylä: Kirkonkylä ja Perälä
 Tila, rek.no: katso erillistä luettelo s. 5 - 8.
 Paikan nimi: Isokorpi, Kärmesneva, Pyyrintie
 Maanomistajat: katso erillistä luettelo s. 5 - 8.

Peruskartta: Peruskartta 1244 03 POOLA, p. 1988.

Koordinaatit:

rökkiö	X	Y	Z ala	Z ylä
I	6979 08	547 14	29.87	30.64
II	6979 08	547 14	28.72	29.17
III	6979 09	547 14	-	-
IV	6979 00	547 02	27.02	27.39
V	6978 92	546 95	26.78	28.18
VI	6979 00	546 82	25.92	27.15
VII	6979 05	546 80	26.07	26.62
VIII	6979 16	546 76	26.09	27.08
IX	6979 70	545 94	29.67	30.31
X	6979 79	545 85	30.69	31.27

Rahoittajat: museoviraston koekaivausryhmä
 Laihian kunta: kaivajat.
 Kaivauskustannukset: museoviraston osuus noin 25 000 mk.

Tutkimusaika: 7. - 17.5. 1991.
 Tutkimustapa: Koekaivaus; tasokaivaus.
 Kaivausala: 65 m², 10 rökkiötä.

Kaivauksenjohtaja: Simo Vanhatalo, fil. yo.
 Piirtäjä: Vesa Laulumaa, HuK.
 Kaivajien lukumäärä: 6 kunnan järjestämää abiturienttia.

Kaivauslöydöt v.1991: -
 Muut löydöt v.1991: KM 27131: 1 - 6: saviastianpaloja, kvartssia ja palanutta luuta. (Diar. 29.4. 1992, E. Luoman kaivauslöydöt).

Valokuvat: f. 96767 - 86, s. 26 -29, luettelo s. 4.

- Diat: d. 29405 - 12, luettelo s. 4.
- Kartat: Yleiskartta n. 1:10 000 A3-taitos, s. 11.
Tasokartat 1:50, röykkiöistä I, II, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, A4, s. 13 - 24.
Esko Luoman laatima kartta; Hietanen-Isokorpi (Pyyrintie) 1:20 000, A4, s. 12.
- Karttaotteet: GT 7, 1:200 000, p. 1988 A4, s. 9.
Peruskartta 1244 03 Poola, p. 1988, s. 10.
- Tutkimukset: Skl 104 A - D: tarkastus ja kaivaus: M. Miettinen 1985, tarkastus 1987.
Skl 117 A - B: tarkastus: M. Miettinen 1989.
Skl 131: tarkastus: M. Miettinen 1988.
kaivaus: Esko Luoma 1991.
- Tutkimusperuste: Metsäautotien rakentaminen.

Kohteen kuvaus:

Isokorven Kärmesnevan kaivauskohteet sijaitsevat Pyyrinmäki - Kotaneva - Hietanen - metsäautotielinjojen varrella noin 8 km lounaaseen Laihian kirkosta. Kärmesnevan eteläpuolella Pyyrinmäki - Hietanen -linjalla sijaitsevat röykkiöt I - V ja Pyyrintie - Kotaneva -linjalla röykkiöt VI - X, joista 2 viimeisintä aivan linjan päässä, Kotanevan itäpuolella. Alue on moreeniharjujen halkomaa, karua ja vaikeakulkuista soista korpimaastoa. Aikoinaan suoalueet ovat olleet järviä, jotka maankohoamisen myötä ovat osittain kuivuneet ja soistuneet.

Kotanevan lähellä olevalla aukealla oli suuri tasalakenen maakivi. Sen päälle oli rakennettu suorakaiteen muotoinen kiveys. Kyseessä on lienee jonkinlainen rajamerkki.

Tutkimusmenetelmät:

Koekaivausryhmän tehtävänä oli tutkia metsäautotielinjalle jääneitä kivröykkiöitä. Vajaan kahden viikon aikana tutkittiin 10 eri röykkiötä. Roudat ja sateet haittasivat tutkimuksia. Ensin röykkiöiden päältä poistettiin turpeet, jonka jälkeen kivikerrokset tarpeen mukaan piirrettiin, valokuvattiin ja vaaittiin. Röykkiöiden ympäristön tutkimiseen ei jäänyt aikaa. Korkeusluvut laskettiin Kärmesnevanmäen A - D (Skl 104, v. 1985) kaivauspaikan läheisyydessä olleen korkeuspisteen mukaan.

Tutkimustulokset:

Tutkituista kymmenestä röykkiöstä numero X muistuttaa selvimmin kivilatomushautaa (kuvat 10 - 11). Se oli noin 2 x 3 m suuruinen ja noin 50 cm korkea latomus. Kivet olivat erikokoisia ja mitään haudansisäistä kiveysjärjestelmää ei havaittu. Kiveyksen alla oli tasainen sorapohja, jossa ei näkynyt mitään erikoista. Saviastianpaloja ei kaivausten aikana tullut, mutta myöhemmissä Esko Luoman kaivauksissa niitä löydettiin röykkiön paikalta ja sen ympäristöstä (katso E. Luoman kaivauskertomusta v. 1991: Laihia Kärmesnevantausta, ark.os. top.ark. ja KM 27131:1 - 6, diar. 29.4. 1992).

Röykkiöiden I - V reunoilla oli 1-4 suurta maakiveä, joiden keskellä ja väleihin oli kasautunut pienempiä kiviä. Näissä röykkiöissä ei ollut mitään hautaan viittaavaa rakennetta tai kulttuurimaan merkkejä. Metsäautotien varressa, jyrkähkössä mäessä oleviin röykkiöihin oli heiteltä äskettäin kiviä, sillä kivien alta paljastui kuivuneita koivunlehtiä. Kivet olivat luultavasti peräisin metsäautotieltä.

Röykkiöitä VI - VIII, jotka sijaitsivat aivan Kärmesnevan reunassa, en voi kaivaushavaintojen perusteella määrittää hautaröykkiöiksi. Niistä ei tullut löytöjä eikä niiden rakenne muistuttanut ihmistyöstä. Röykkiöiden ympäristössä oli myös kivikko, joka osoittanee sen, ettei kiviä ole poistettu ympäristöstä (vrt. kaskiraunioihin). Kyseiset röykkiöt ovat luonnonmuovaamia kivirakennelmia. Tällainen rakennelma muodostuu, kun kivikkoalue sijaitsee laajan järven tai meren rannalla, jossa jäiden ja veden voimat pystyvät siirtämään irtonaista kivimassaa. Suuret maakivet pysyvät paikoillaan, mutta pienemmät lohkareet kulkeutuvat jäiden puskemina näiden isojen kivien reunoille ja väleihin. Suuret maakivet ovat yläosaltaan pyöreähköjä ja lohjenneita, tämä osoittaa luonnonvoimien vaikutuksen. Lisäksi alue on hyvin louhikkoista, jossa routa pääsee nostamaan kiviä maanpinnalle. (Ilmiöistä lisää esimerkiksi kirjassa K. Taipale ja Matti Saarnisto; Tulivuorista jääkausiin, s. 134 -).

Tällaisiin röykkiöihin tulee suhtautua tietyllä varauksella kuten kaivaustuloksetkin osoittivat. Kaikkia epämääräisiä kiviröykkiöitä tuskin voidaan muinaismuistolailta suojella.

Helsingissä 7.4. 1994

Simo Vanhatalo
apulaistutkija

Valokuvaluettelo:

kuvan / negatiivin numero:	aihe:
f.96767 / k.1	Kärmesneva, kuvattu etelästä.
f.96768 / k.2	Kärmesneva, kuvattu lounaasta.
f.96769 / k.3	Kärmesneva, kuvattu länsilounaasta.
f.96770 / k.4	Kärmesneva, kuvattu lännestä.
f.96771 / k.5	Röykkiö VII, taso 2, kuvattu pohjoisesta.
f.96772 / k.6	Röykkiö VI, taso 1, kuvattu pohjoisesta.
f.96773 / k.7	Röykkiö VI, taso 1, kuvattu idästä.
f.96774 / k.8	Röykkiö VI, taso 2, kuvattu pohjoisesta.
f.96775 / k.9	Röykkiö VI, taso 2, kuvattu lännestä.
f.96776 / k.10	Röykkiö X, taso 2, kuvattu lounaasta.
f.96777 / k.11	Röykkiö X, pohjataso, kuvattu lounaasta.
f.96778 / k.12	Röykkiö IX, taso 1, kuvattu eteläkaakosta.
f.96779 / k.13	Röykkiö V, taso 1, kuvattu luoteesta.
f.96780 / k.14	Röykkiö V, taso 1, kuvattu koillisesta.
f.96781 / k.15	Röykkiö III, taso 1, kuvattu lännestä.
f.96782 / k.16	Röykkiö II, taso 0, kuvattu koillisesta.
f.96783 / k.17	Röykkiö II, taso 1, kuvattu koillisesta.
f.96784 / k.18	Röykkiö I, taso 1, kuvattu kaakosta.
f.96785 / k.19	Röykkiö VIII, taso 1, kuvattu idästä.
f.96786 / k.20	Kaivajat ja piirtäjä Vesa Laulumaa (nenäliinan kanssa).

Dialuettelo:

dian numero:	aihe:
d.29405	Röykkiö VI, taso 1, kuvattu pohjoisesta.
d.29406	Röykkiö VI, taso 1, kuvattu idästä.
d.29407	Röykkiö VI, taso 2, kuvattu lännestä.
d.29408	Röykkiö VI, taso 2, kuvattu pohjoisesta.
d.29409	Röykkiö VIII, taso 1, kuvattu idästä.
d.29410	Röykkiö VIII, taso 1, kuvattu kaakosta.
d.29411	Röykkiö VIII, taso 1, kuvattu lännestä.
d.29412	Turpeesta esiintyöntyvä "röykkiö".

Lähetäjä

Timo Ojanperä
Vanhatie 18
61300 Kurikka

Toimeksiannon johdosta

Kirjeen johdosta

Puhelinkeskustelun perusteella

Vastaanottaja

Museovirasto
Laulumaa Vesa
PL 931
00101 HELSINKI

TIEDOTE — SAATE

Päivämäärä

5.6.1991

Tiedoksi

Toimenpiteitä varten

Hyväksymistä varten

Lausuntoa varten

Pyydetään soittamaan

Pyydetään palauttamaan

Palautetaan

Suunnitelmia

kpl

Kuukausi-ilmoitus

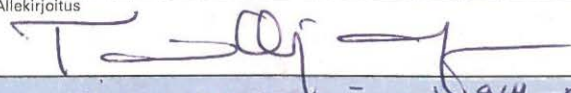
kuu

Lähetän ohessa Pyytämämme omistajatiedot
Pyyrin metsätien vaikutusalueelta.

Liitteet

0n

Allekirjoitus

TIMO OJANPERÄ puh 964-501180

HANKKEEN OSAKASTILAT JA OMISTAJAT

SIVU 1
AJOPVM 01.03.91

ML 13 E-P:N METSÄLAUTAKUNTA

10 E-P:N METSÄLAUTAKUNTA

HANKENUMERO:13-245-0516-90
TYÖLAJI:30 TIENRAKENNUS

Toimitsija:LOUKO PERTTI
Osoite.....:
Postios....:66400 LAIHIA

LAIHIA
KIRKONKYLÄ

Osakeastila	Kiinteistötunnus	Omistajat Ammatti Osoite Postios.	Tien alle jäävä pinta-ala veroluokittain, aaria:					YHT
			IA	IB	II	III	IV	
SUSI 11:4	399-405-0011-0004-000	HYYTIA ANNI EMANTA 66400 LAIHIA						
HILTUNEN 11:70	399-405-0011-0070-000	HILTUNEN ANNA MV 66430 VEDENOJA		2	15	2	3	22
HYYTIALA 12:14	399-405-0012-0014-000	HYYTIA ANNI EMANTA 66400 LAIHIA						
KAJAALA 12:78	399-405-0012-0078-000	KAJAALA MATTI KIRJASTOAVOVIK. RAUHALANTIE 66400 LAIHIA						
PARIKKA 14:1	399-405-0014-0001-000	LIUKKU MARTTI MV 66420 RUTO		5	24	10	1	40

1

2

3

4

5

6

7

8

9

HANKKEEN OSAKASTILAT JA OMISTAJAT

SIVU 2

AJOPVM 01.03.91

ML 13 E-P:N METSÄLAUTAKUNTA

VAISÄLÄ 14:2	399-405-0014-0002-000	MÄKI ERKKI LÄÄKÄRI PALTERINTIE 6 B 61800 KAUAJOKI	10	14	2	26	1
							2
SAVOLAINEN 14:6	399-405-0014-0006-000	SAVOLAINEN ERKKI MTI.ELÄK. 61500 ISOKYRÖ					3
HEINONEN 14:7	399-405-0014-0007-000	HEINONEN REIND MV ELÄK. SELKÄMÄKI 66500 VÄHÄKYRÖ			29	29	4
KUISMANEN 14:8	399-405-0014-0008-000	MÄENPÄÄ TIMO MV 66410 LAIHIA AS					5
KARHU 14:12	399-405-0014-0012-000	PAAVOLA KARI MV ARONKYLÄ 66400 LAIHIA	3	3	8	14	6
LAIHIA LYYSKILÄ							7
PAHALUOMA 1:60	399-410-0001-0060-000	KANGAS KARI TERV.HOIT. AAPELINRAITTI 15 60100 SEINÄJOKI 10					8
LAIHIA PERÄLÄ							9
LOUKO 5:5	399-413-0005-0005-000	LOUKO PERTTI MV 66400 LAIHIA	2	57		59	10
							11

Maatalousmaa:
Joutomaa.....:

Maatalousmaa:
Joutomaa.....:

Maatalousmaa:
Joutomaa.....:

Maatalousmaa:
Joutomaa.....:

Maatalousmaa:
Joutomaa.....:

Maatalousmaa:
Joutomaa.....:

Maatalousmaa:
Joutomaa.....:

HANKKEEN OSAKASTILAT JA OMISTAJAT

1
2
3
4
5
6
7
8
/z

SIVU 3

AJOPVM 01.03.91

ML 13 E-P:N METSALAUTAKUNTA

RINTALUOMA 9:65	399-413-0009-0065-000	HIETAMÄKI PAAVO MV PERÄLÄ 66400 LAIHIA	18	19	11	7	55
		Maatalousmaa: Joutomaa.....:		9			
MARJALA 9:69	399-413-0009-0069-000	ESKOLA ERKKI SUUNNITTELIJA PERÄLÄ 66400 LAIHIA	21	15	33		69
		Maatalousmaa: Joutomaa.....:		11			
LUOMIO 9:71	399-413-0009-0071-000	TYYNELÄ JUHA MV RATIKYLÄ 66410 LAIHIA AS	26	4			30
		Maatalousmaa: Joutomaa.....:					
LUOMA 9:73	399-413-0009-0073-000	LUOMALA OSSI MV PERÄLÄ 66400 LAIHIA	21	3			24
		Maatalousmaa: Joutomaa.....:					
KÄRIMÄKI 10:34	399-413-0010-0034-000	LAIHIAN SEURAKUNTA 66400 LAIHIA	13	51		1	65
		Maatalousmaa: Joutomaa.....:		11			
SYRJÄLÄ 16:3	399-413-0016-0003-000	SYRJÄLÄ ERKKI MV KP 2 66440 TERVAJOKI		11		4	15
		Maatalousmaa: Joutomaa.....:					
HIETANEN 16:4	399-413-0016-0004-000	HIETANEN ERKKI TYÖNJOHT. AJURINTIE 15 67100 KOKKOLA 10	48				48
		Maatalousmaa: Joutomaa.....:		6			

HANKKEEN OSAKASTILAT JA OMISTAJAT

SIVU 4

AJOPVM 01.03.91

1

ML 13 E-P:N METSÄLAUTAKUNTA

HIETANEN AINO
MV ELÄK.

Maatalousmaa:
Joutomaa.....

66400 LAIHIA

2

KLEMETTI MARJA-LIISA

ARONKYLÄ
66400 LAIHIA

Maatalousmaa:
Joutomaa.....

3

HIRVINEVA 16:10

399-413-0016-0010-000

TALSO PAULI
MAALARI
KÄRJENKUJA
66400 LAIHIA

Maatalousmaa:
Joutomaa.....

4

MAHLA 16:11

399-413-0016-0011-000

JÄRVINEN KERTTU
KODINHOITAJA
TUOMISTONTIE 6
66450 JAKKULA

Maatalousmaa:
Joutomaa.....

5

MAHLA ANNA
ELÄK.
TUOMISTONTIE 6
66450 JAKKULA

Maatalousmaa:
Joutomaa.....

MAHLA PENTTI
SORVAAJA
KAARNATIE 53
65320 VAABA 32

Maatalousmaa:
Joutomaa.....

6

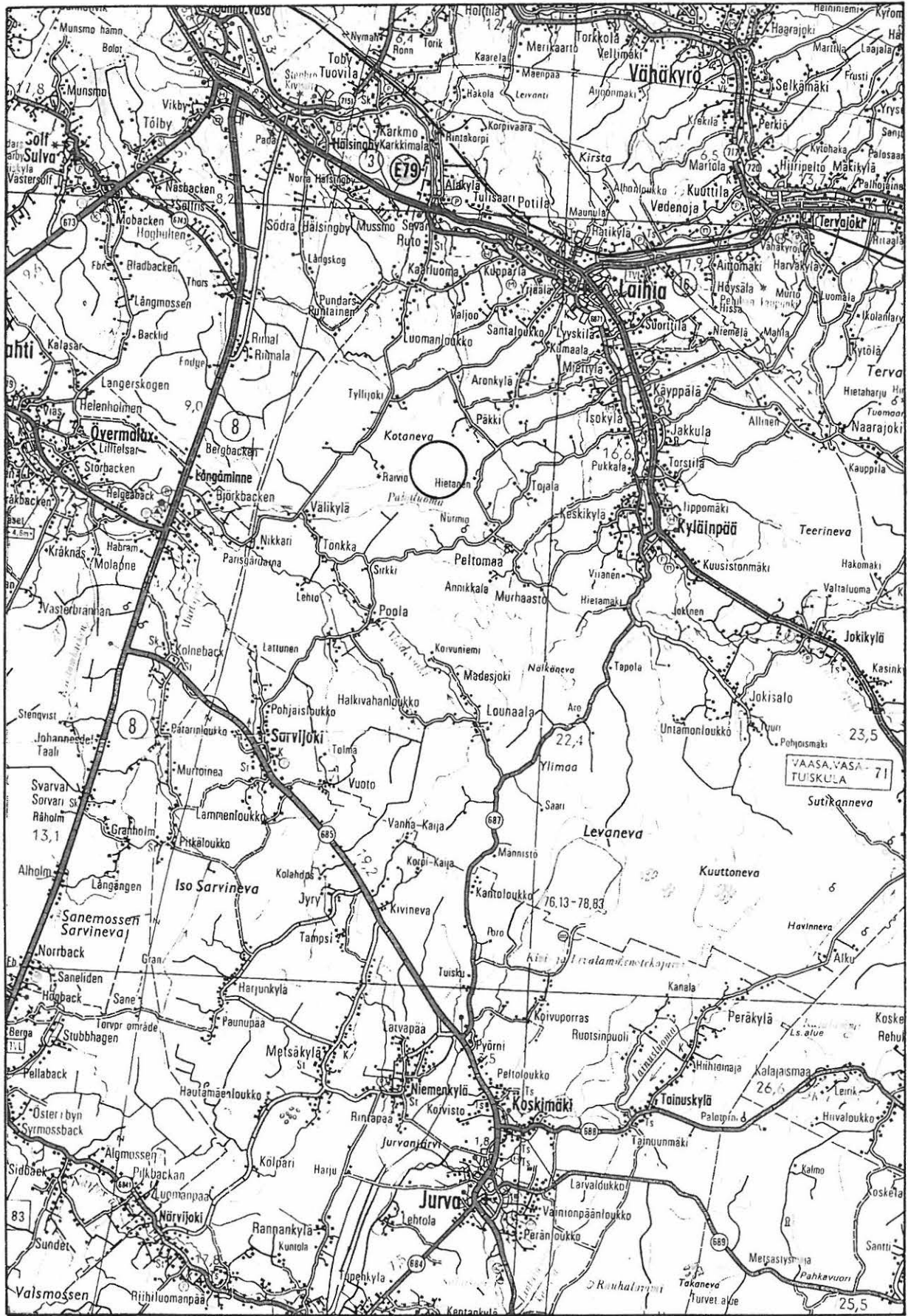
SUUNNITELMAN
LAATIMISPVM. 02.05.90

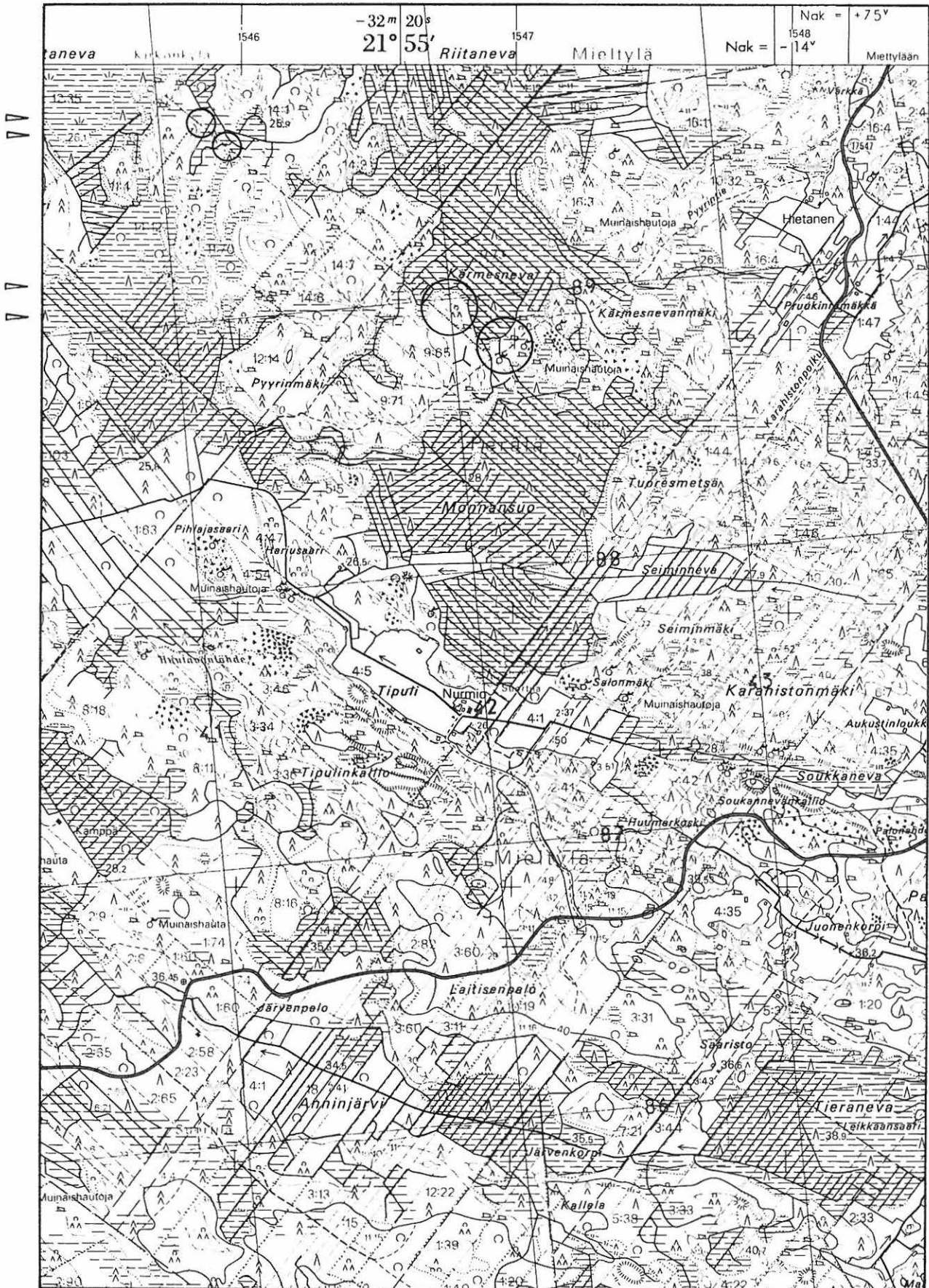
LAATIJA: OJANPERÄ TIMO

7

8

9

LAIHIA ISOKORPI

- KARTAT

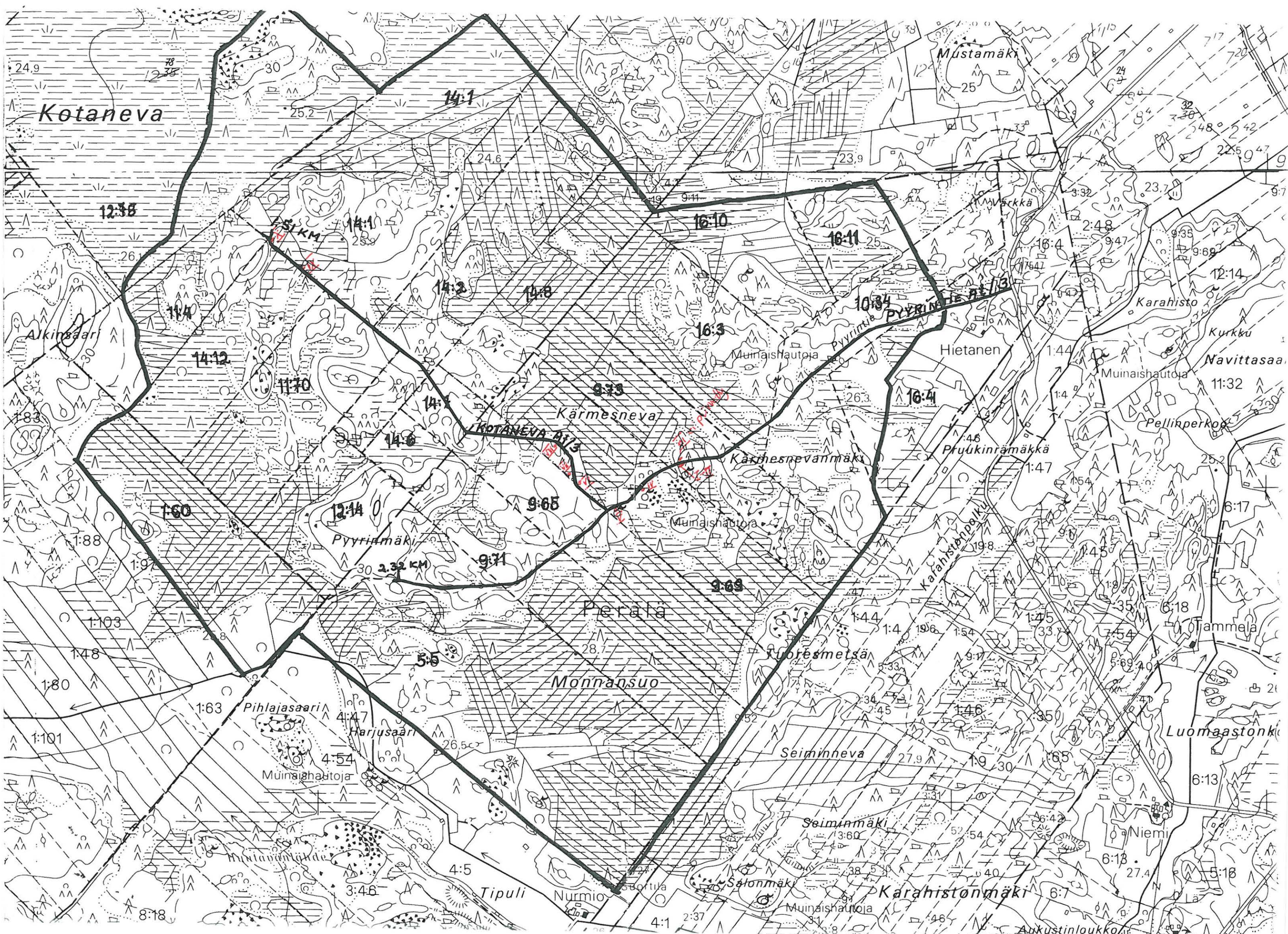
- RÖYKKIÖIDEN

SIJAINTI PERUS-

KARTAN SUUREN-

NOYSELLA n. 1:10000

1:10000

Kotaneva

Mustamäki

Alkisaari

Karahisto

Kärmesneva

Hietanen

Kärmesnevanmäki

Navittasaa

Pyyrimäki

Muinaishautoja

Muinaishautoja

Perälä

Tuoresmetsä

Jammela

Monnansuo

Pihlajasaari

Harjusaari

Seiminneva

Luomaastonki

Muinaishautoja

Seiminmäki

Niemi

Mustaväntälahti

Tipuli

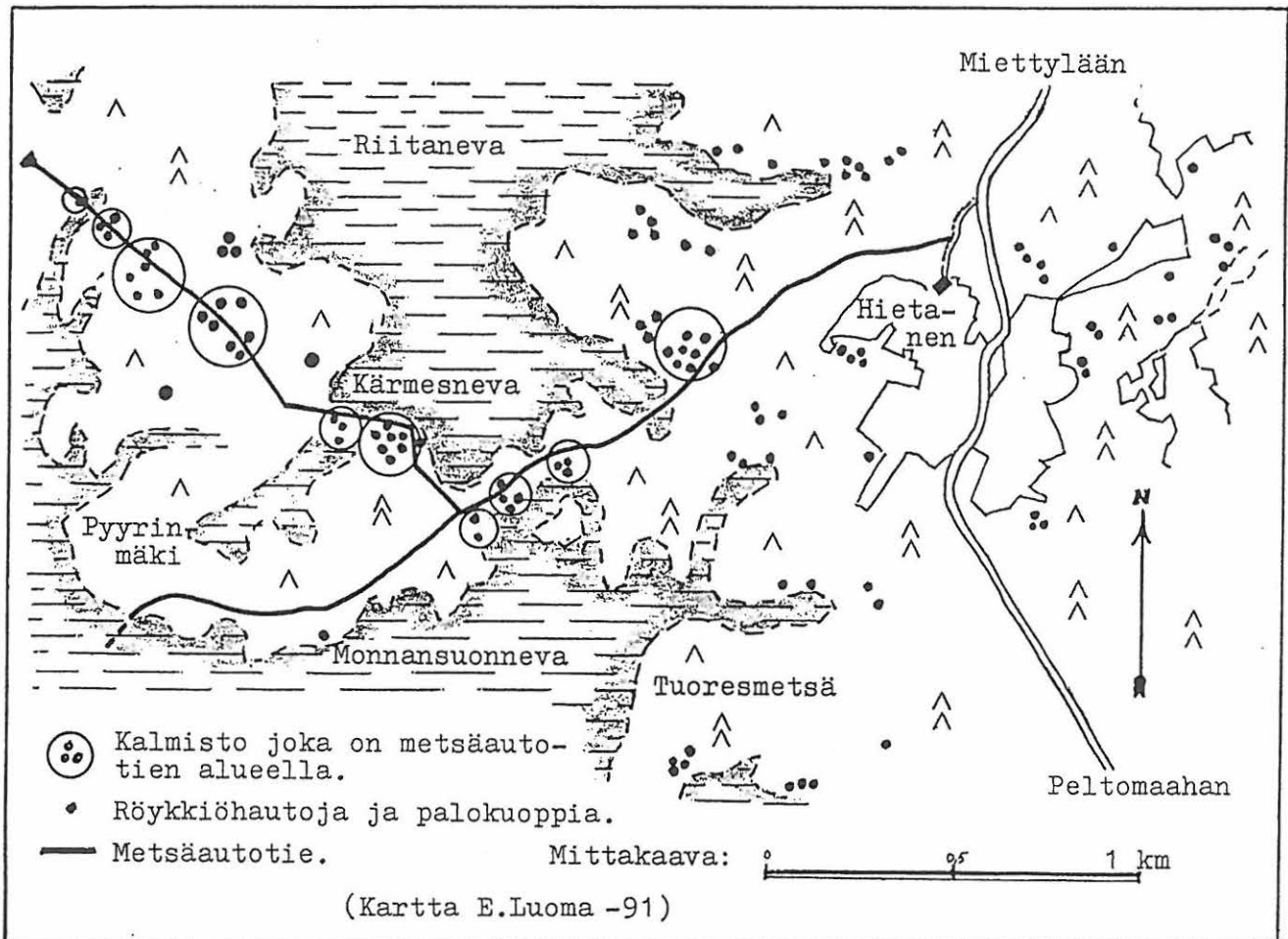
Nurmio

Sätonmäki

Karahistonmäki

La

Aukustinloukko

Karttapiirros Hietanen-Isokorpi (Pyyrintie) metsätien rakennuspaikasta.

Tällä kartta-alueella on todettu kaikkiaan yli 300 roukkihautaa ja 20 palokuoppaa.

Laihia 30.3.1991

Esko Luoma
Esko Luoma, 66400 Laihia

LAIHIA ISOKORPI

S. VANHATALO 1991

[073] pohjalukema

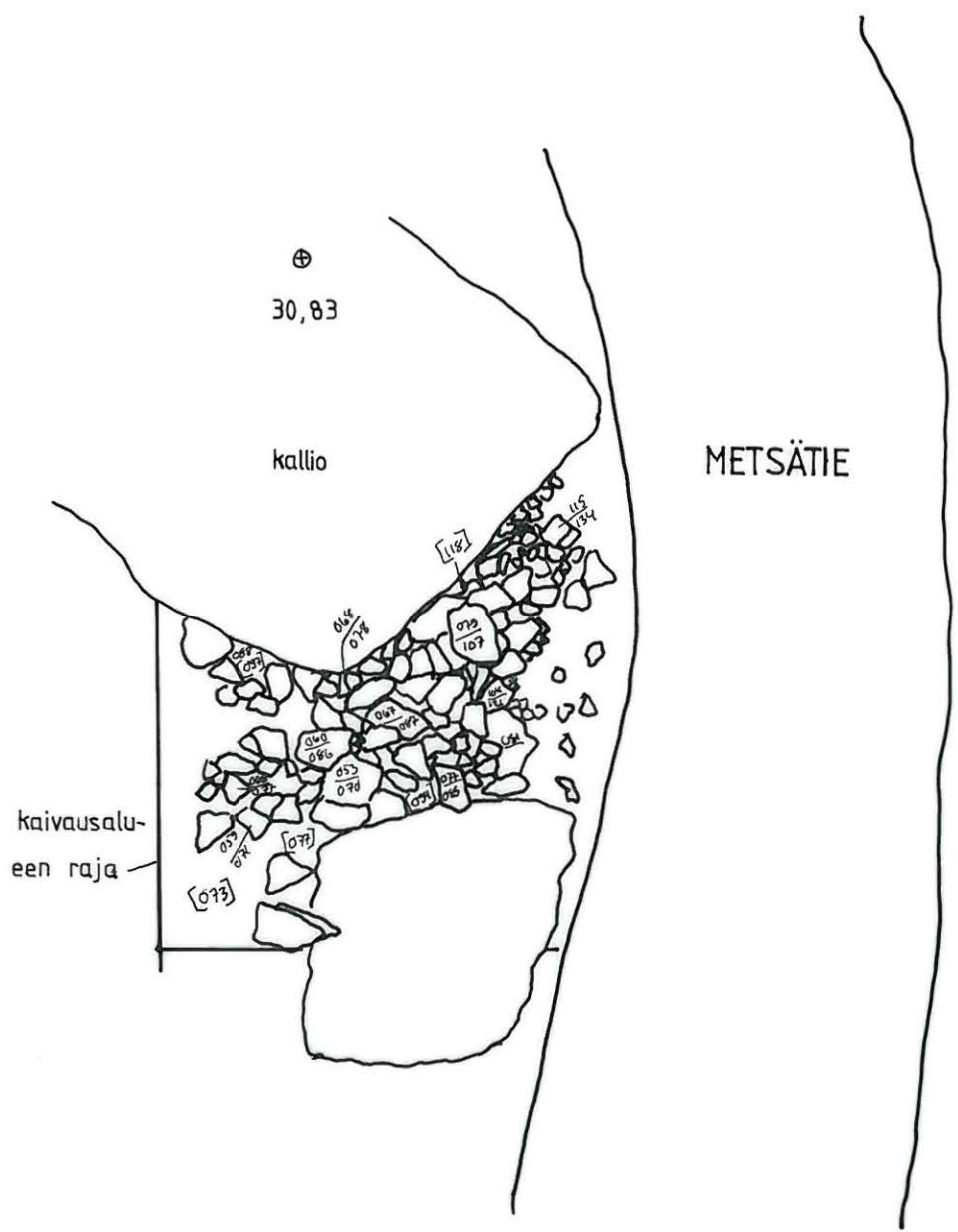
RÖYKKIÖ I

TASO 1

mk 1:50 2 m

kp 30,83 m mpy, lukema 034

piirt. V. Laulumaa

LAIHIA ISOKORPI

S. VANHATALO 1991

RÖYKKIÖ II

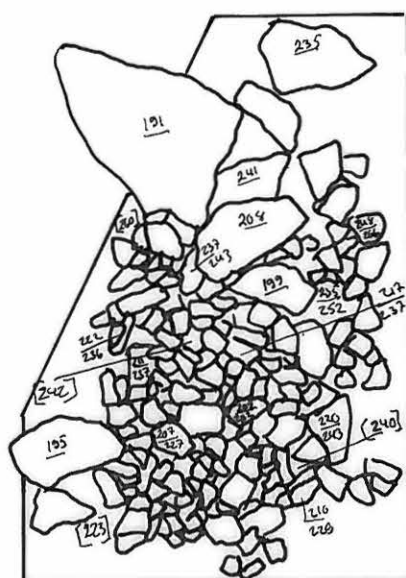
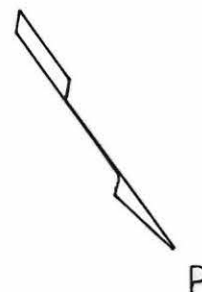
TASO 1

mk 1 50 2 m

kp 30,83 m mpy, lukema 029

piirt. V. Laulumaa

[223] pohja lukema

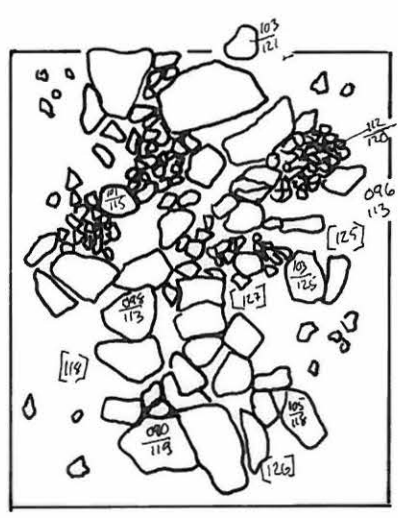
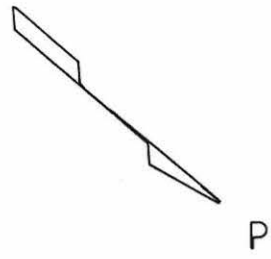
LAIHIA ISOKORPI
S. VANHATALO 1991
RÖYKKIÖ IV

TASO 1

mk 1:50 2 m

kp 27,54 m mpy, lukema 075

piirt. V. Laulumaa

LAIHIA ISOKORPI

S. VANHATALO 1991

RÖYKKIÖ V

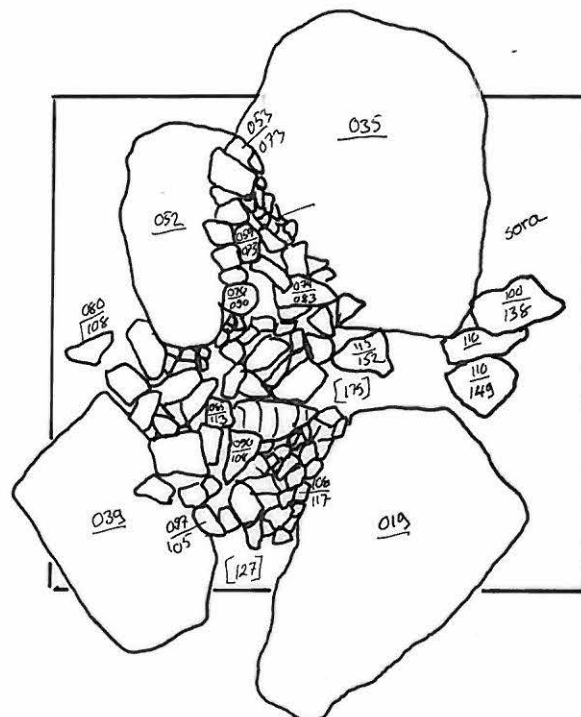
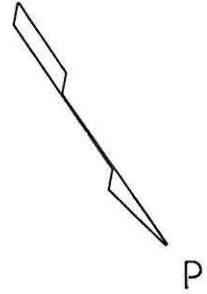
TASO 1

mk 150 2m

kp 27,54 m mpy, lukema 099

piirt. V. Laulumaa

[127] pohjalukema

 juuri

LAIHIA ISOKORPI

S. VANHATALO 1991

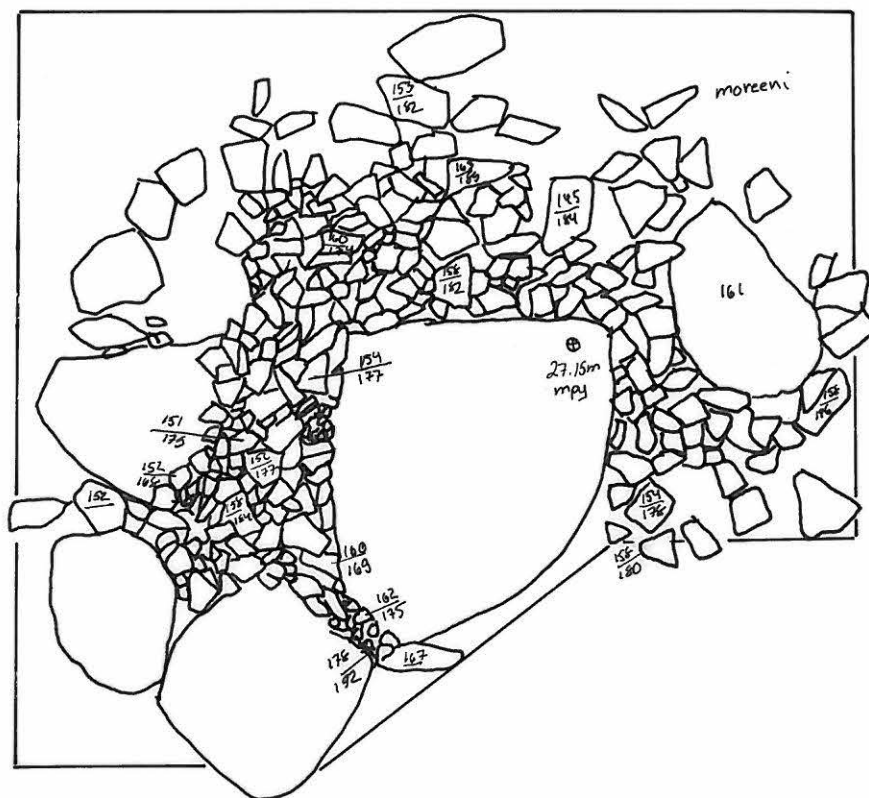
RÖYKKIÖ VI

TASO 2

mk 1:50 2 m

kp 27,15 mmpy, lukema 082

piirt. V. Laulumaa

LAIHIA ISOKORPI

S. VANHATALO 1991

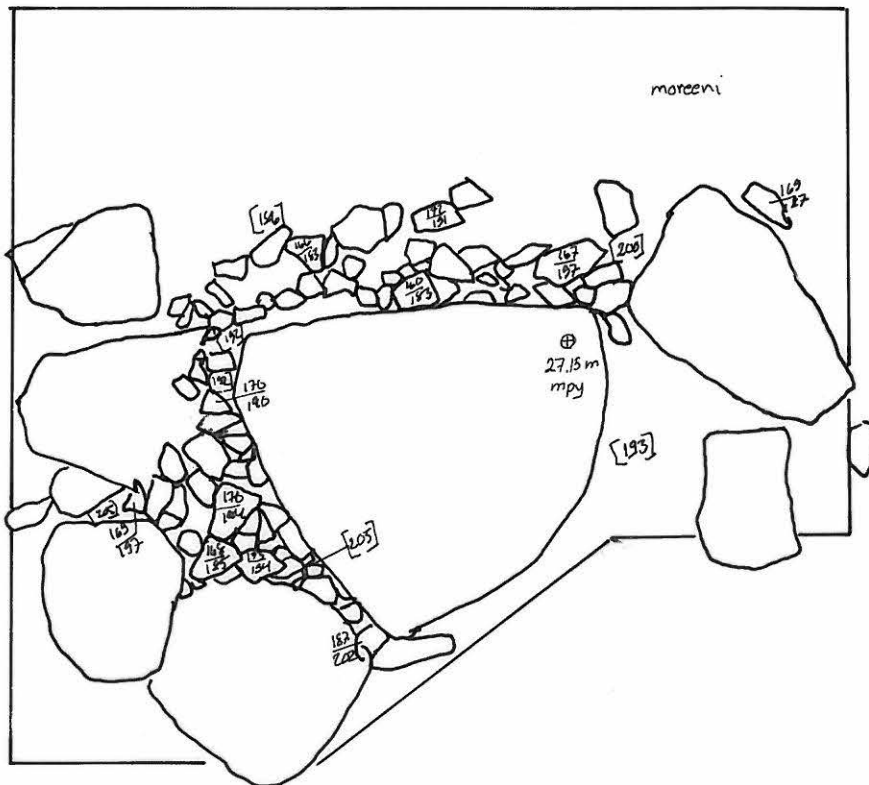
RÖYKKIÖ VI

TASO 3

mk 1:50 2 m

kp 27,15 m mpy, lukema 082

piirt. V. Laulumaa

LAIHIA ISOKORPI
S. VANHATALO 1991

RÖYKKIÖ VII

TASOT 1-2

mk 1:50 2 m

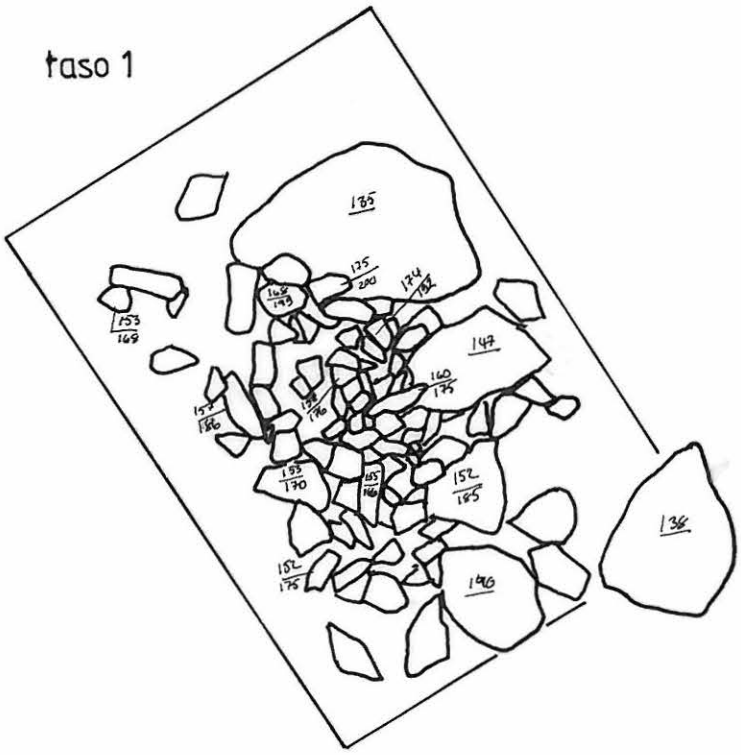
kp 27,15 m mpy, lukema 082

piirt. V. Laulumaa

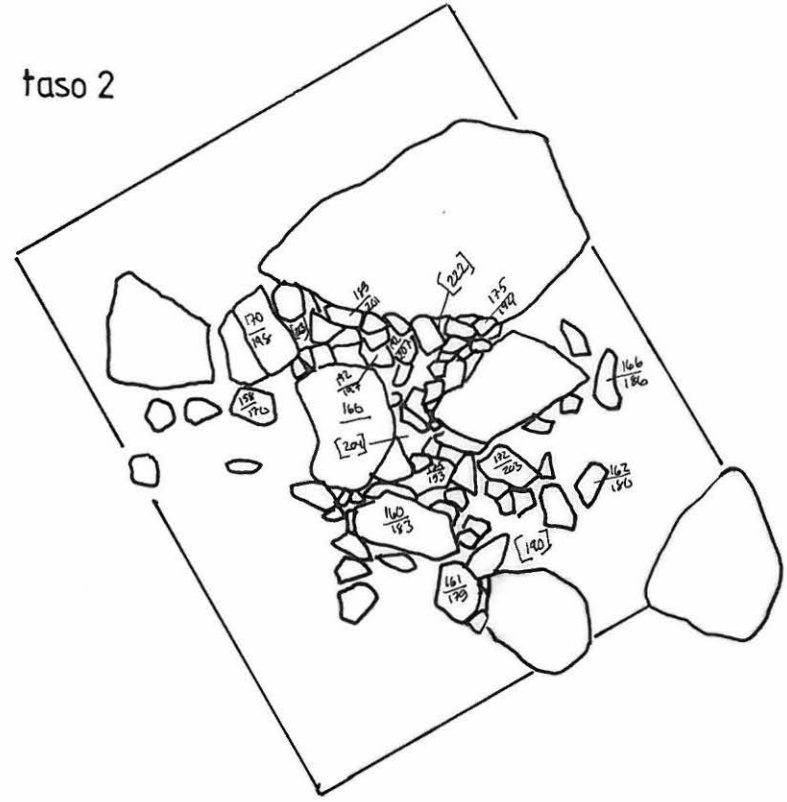
P

taso 1

taso 2

LAIHIA ISOKORPI

S. VANHATALO 1991

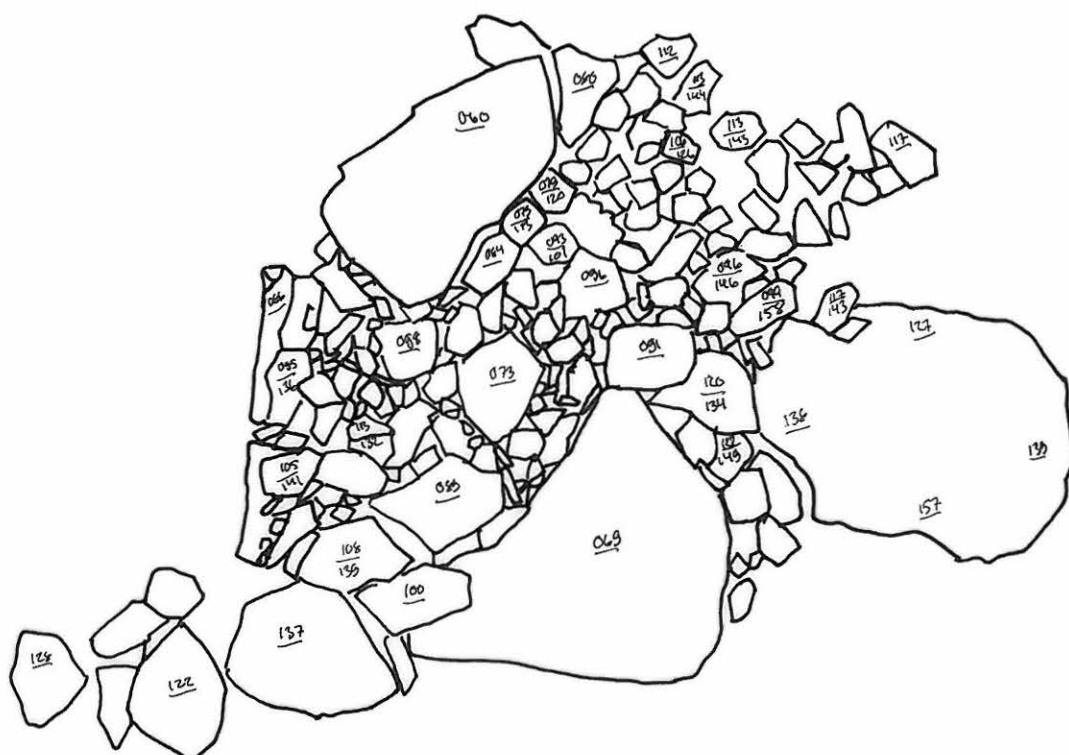
RÖYKKIÖ VIII

TASO 1

mk 1:50 2 m

kp 27, 36 m mpy, lukema 041

piirt. V. Laulumaa

LAIHIA ISOKORPI

S. VANHATALO 1991

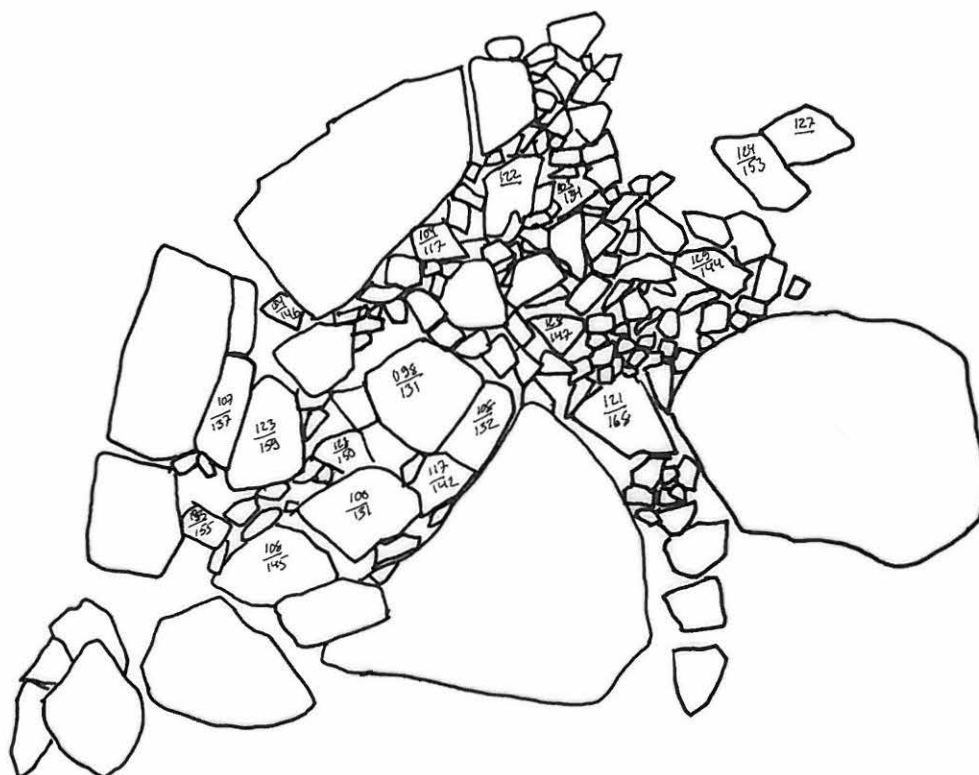
RÖYKKIÖ VIII

TASO 2

mk 1:50 2 m

kp 27, 36 m mpy, lukema 041

piirt. V. Laulumaa

LAIHIA ISOKÖRPI

S. VANHATALO 1991

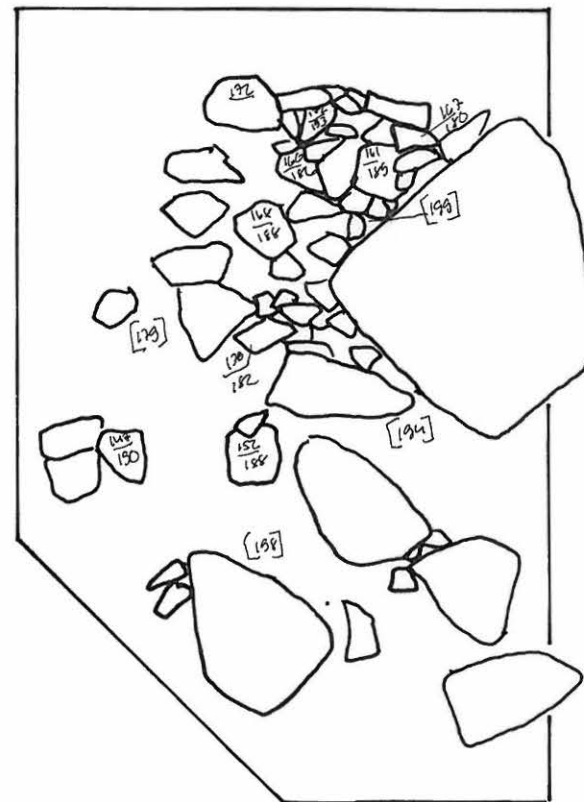
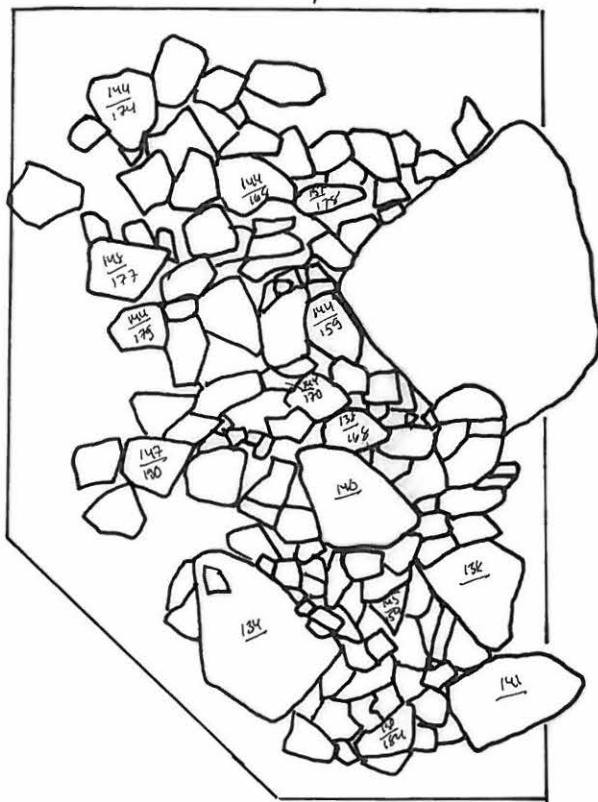
RÖYKKIÖ IX

TASOT 1-2

mk 1:50 2m

kp 28.54 m ppy, lukema 311

piirt. V. Laulumaa

LAIHIA ISOKORPI

kp: 30.95 m mpy, lukema 138

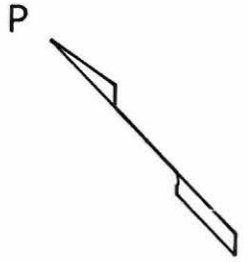
S. VANHATALO 1991

piirt. V. Laulumaa

RÖYKKIÖ X

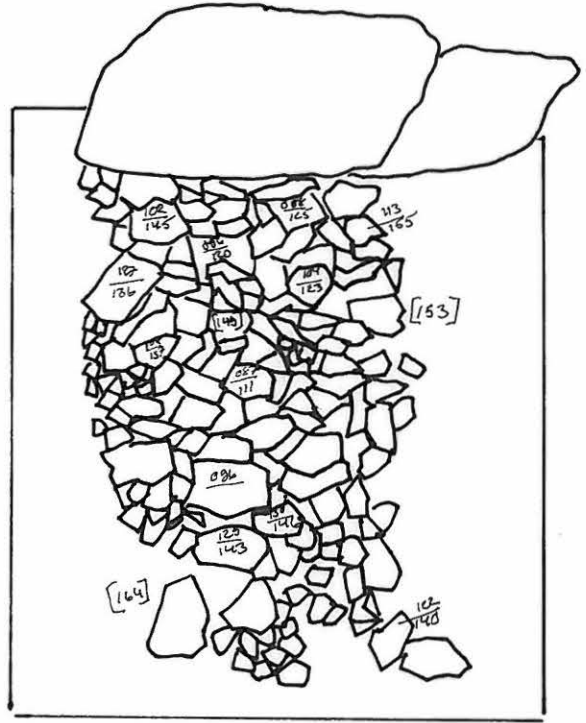
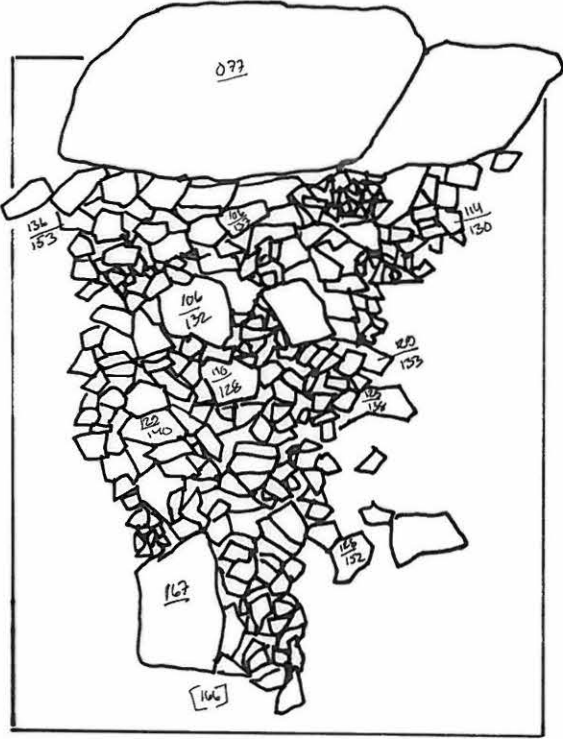
TASO 1-2

mk 1:50

taso 1

taso 2

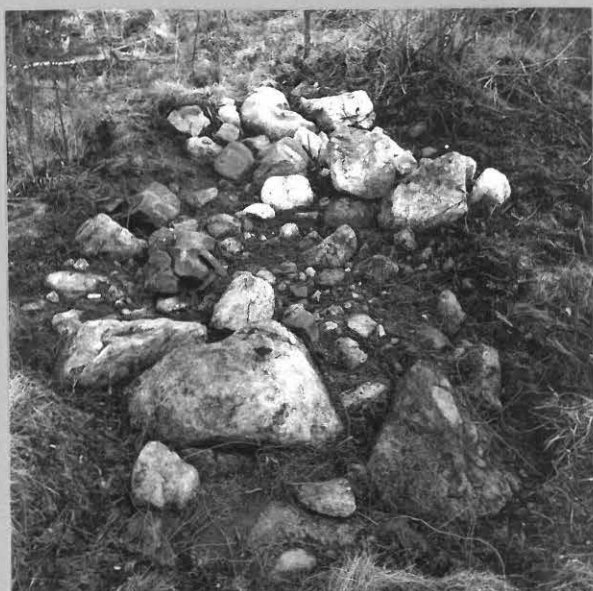
LAIHIA

Isokorpi

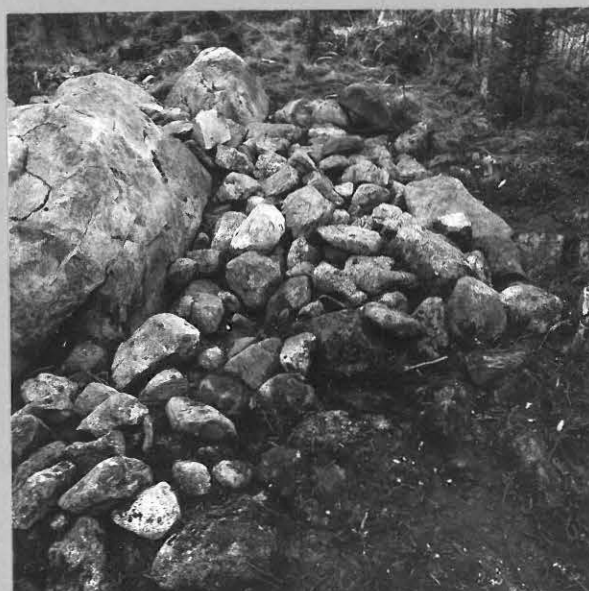
S. Vanhatalo 1991

KUVAT 1-4 . F. 96767-70
KÄRMESNEVA , KUVATTU ETELÄSTÄ , LOUNAASTA , LÄNSILOUNAASTA JA LÄNNESTÄ .

KUVA 5. F. 96771
RÖYKKIÖ VII , TÄSÖ 2 , KUVATTU POHJOISESTA .

KUVA 6. F. 96772
RÖYKKIÖ VI , TÄSÖ 1 , KUVATTU POHJOISESTA .

KUVA 7. F. 96773
RÖYKKIÖ VI , TÄSÖ 1 , KUVATTU IDÄSTÄ .

KUVA 8. F. 96774
RÖYKKIÖ VI , TÄSÖ 2 , KUVATTU POHJOISESTA .

KUVA 9. F. 96775
RÖYKKIÖ VI, TASO 2, KUVATTU LÄNNESTÄ.

KUVA 10. F. 96776
RÖYKKIÖ X, TASO 2, KUVATTU LOUNNAASTA.

KUVA 11. F. 96777
RÖYKKIÖ X, POHJATASO, KUVATTU LOUNNAASTA.

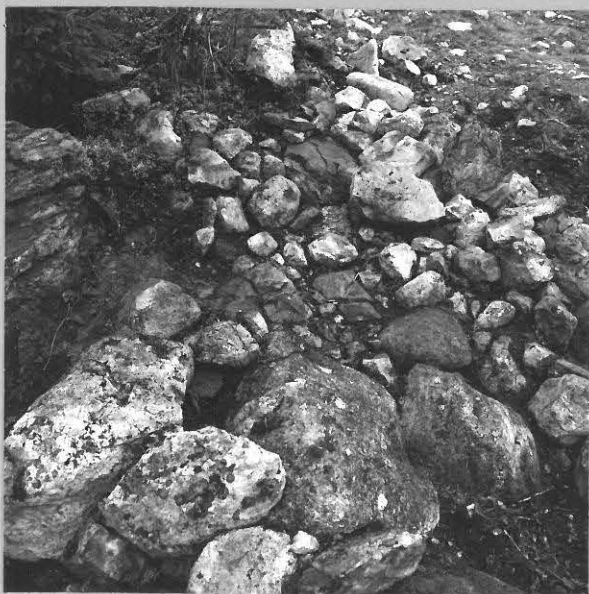
KUVA 12. F. 96778
RÖYKKIÖ IX, TASO 1, KUVATTU ETELÄKAAKOSTA.

KUVA 13. F. 96779
RÖYKKIÖ V, TASO 1, KUVATTU LUOTEESTA.

KUVA 14. F. 96780
RÖYKKIÖ V, TASO 1, KUVATTU KOILLISESTA.

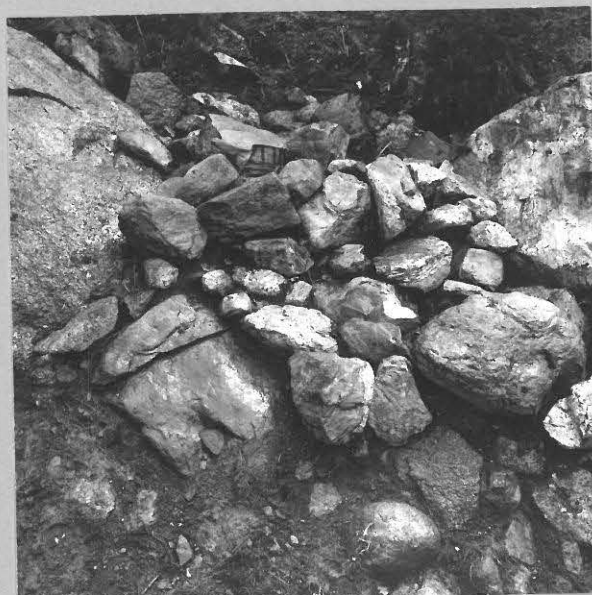
KUVA 15. F. 96781
RÖYKKIÖ III, TASO 1, KUVATTU LÄNNESTÄ.

KUVA 16. F. 96782
RÖYKKIÖ II, TASO 0, KUVATTU KOILLISESTA.

KUVA 17. F. 96783
RÖYKKIÖ II, TASO 1, KUVATTU KOILLISESTA.

KUVA 18. F. 96784
RÖYKKIÖ I, TASO 1, KUVATTU KAAKOSTA.

KUVA 19. F. 96785
RÖYKKIÖ VIII, TASO 1, KUVATTU IDÄSTÄ.

KUVA 20. F. 96786
KAIVAJAT JA PIIRTÄJÄ VESA LAULUMAA.